

Tisková zpráva

Odchod od uhlí nebo účetnické triky: Je dekarbonizace EPH jen optický klam?

BERLÍN, 12. ÚNORA 2025 - Nová investigace [1] organizací Beyond Fossil Fuels a Re-set [2] předkládá, že sliby holdingu EPH Daniela Křetínského o odklonu od uhlí do roku 2030 je třeba brát s rezervou. Jejich zjištění ukazují, že vlastnická struktura EPH je velmi blízce propojená se sesterskou firmou EP Energy Transition (EPETr), kam EPH postupně přesunula svůj majetek spojený s těžbou uhlí. Report také navrhuje, aby investoři a banky zvažující spolupráci s EPH nespolehali jen na tvrzení samotného EPH, ale věnovali se vlastním rešeršim a dobře zvážili, zda je spolupráce s EPH kompatibilní s realistickým plánem energetické transformace.

Křetínského EPH je v současnosti třetí největší uhelnou firmou v Evropě [4], a zároveň třetím největším evropským znečišťovatelem CO₂ do skleníkových plynů podle výzkumů z roku 2022 [5]. Zatímco EPH veřejně prohlašuje, že už brzy zcela odejde od uhlí, od roku 2021 postupně přesouvá některé své uhelné doly a elektrárny do sesterské firmy EP Energy Transition. Ta se navenek prezentuje jako samostatná entita, investigace ale ukazuje, že je s EPH provázaná na finanční, manažerské i provozní úrovni skrze personální překryvy či servisní smlouvy. Toto zjištění vede k řadě otázek: Je EPETr na EPH skutečně nezávislá? Neumožňuje tato restrukturalizace EPH dál vydělávat na těžbě a spalování uhlí skrze EPETr, ale před investory a zákonodárci se tvářit jako čistá firma?

“Prohlášení EPH o budoucnosti bez uhlí jsou jen šikovným trikem, který má za cíl zmást investory i veřejnost” tvrdí Radek Kubala, jeden z autorů reportu a výzkumník platformy Re-set. “EPH se pomocí restrukturalizace pokouší stavět do role zodpovědné a udržitelné firmy, realita je ale jiná. EPH se vyhýbá skutečné transformaci a pomocí přesunu uhelného majetku pod EP Energy Transition, nad kterým si stále zachovává kontrolu pomocí personálních i provozních překryvů, zakrývá svoji přetrvávající závislost na uhlí. EPH tak ukazuje, že jí závisí víc na budování image než na skutečné změně.”

Klíčovou roli v těchto machinacích hraje otázka kontroly nad LEAGem - německou uhelnou firmou, kvůli jejímuž vlastnictví EPETr vznikla. [6]. EPH sice v roce 2023 přesunulo 70% svého uhelného majetku pod EPETr, s pomocí komplexních podílových a managementových dohod se ale podařilo dosáhnout toho, že kontrola nad klíčovými rozhodnutími LEAGu zůstala nadále v rukou EPH. Přesun MIBRAGu - druhé německé uhelné firmy spadající pod EPH - pod EPETr, má proběhnout v roce 2025. MIBRAG plánuje pokračovat v těžbě uhlí až do roku 2035. Činnost MIBRAGu a LEAGu je zásadním způsobem v rozporu s vizí odklonu Evropy od uhlí do roku 2030, který je potřebný pro zachování míry globálního oteplování v mezích slučitelných se životem. [7]

Tisková zpráva

“EPH se nastavením vlastnické struktury LEAGu pokouší vyhnout reputačnímu riziku spojenému s těžbou uhlí, nejsou ale ochotní se vzdát příjmů z těžby uhlí nebo manažerské kontroly nad uhelnými majetky. EPH se pomocí tohoto triku daří dál vydělávat na přístupu k německému energetickému trhu a klíčovými zdroji v německé Lužici a zároveň dál veřejně prohlašovat, že brzo skončí s uhlím,” tvrdí Fabian Huebner, vedoucí kampaňér koalice Beyond Fossil Fuels v Německu

Letošní rok je pro další vývoj financování EPH klíčový. V průběhu jara budou mít splatnost hned dvě velké půjčky a několik dluhopisů. Banky a investoři si tak budou mít možnost vybrat; buď budou pokračovat ve financování EPH, anebo zohlední propojení této firmy s uhelným byznysem a navrch ještě plány EPH na významné rozšiřování infrastruktury spojené s fosilním plynem. Plány EPH jsou v rozporu s dekarbonizací a plány na udržení oteplování pod 1,5° Celsia [8].

“EPH je nechvalně známý svým zdržováním odchodu od uhlí. Vytvoření EP Energy Transition se zdá být další taktikou se stejným cílem. Finanční instituce, které budou investovat do EPH, ohrožují svou pověst i své výnosy tím, že svými investicemi v důsledku rozvrací zelenou transformaci Evropy. Je jen jedna cesta, jak může EPH ukázat, že se plánuje skutečně zapojit do dekarbonizace, a to je zavření svých uhelných firem. Přehazování majetků rozhodně nestačí,” tvrdí Brigitte Alarcon, spoluautorka reportu a kampaňérka Beyond Fossil Fuels.

END

Kontakty:

Julia Pazos, Koordinátorka komunikace, Beyond Fossil Fuels,
julia.pazos@bff.earth, +13109949692

Brigitte Alarcon, Kampaňérka, Beyond Fossil Fuels
brigitte.alarcon@bff.earth, +33 641 288 759

Radek Kubala, Výzkumník, Re-set
radek.kubala@re-set.cz, +420 736 457 028

Zdroje:

- [1] Briefing: *Behind the Mask: Investigating EPH's coal exit claims* [Link to report page](#)
[2] Koalice evropských občanských organizací Beyond Fossil Fuels a česká organizace Re-set: platforma pro sociálně-ekologickou transformaci společně zadaly nevládní organizaci FIND (fi-nd.org), aby provedla investigaci, ze které tento report vychází.

Tisková zpráva

Výzkumníci z organizace FIND se zaměřují na analýzu zodpovědnosti v rámci dodavatelských řetězců a dohledávání majetků.

[3] Energetický a průmyslový holding (EPH) je česká firma založená v roce 2009, která v současné době investuje především do evropské energetiky. EPH tvrdí, že bude do roku 2025 fungovat “téměř bez uhlí” a do roku 2030 “zcela bez uhlí”.

<https://www.epholding.cz/en/press-releases/eph-completed-the-divestment-of-the-leag-group/#:~:text=As%20a%20result%2C%20and%20together,fully%20coal%20free%20by%202030.>

[4] Uhlenná databáze Beyond Fossil Fuels <https://beyondfossilfuels.org/coal/>

[5] <https://ember-energy.org/latest-insights/eu-ets-2022/#supporting-material>

[6]

<https://www.epenergytransition.cz/press-releases/ep-energy-transition-the-new-controlling-shareholder-of-leag/>

[7]

Scénáře světové energetiky pro udržení pod 1,5°C podle Mezinárodní energetické agentury silně doporučují evropský odchod od uhlí do roku 2030.

<https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050>

[8]

<https://beyondfossilfuels.org/wp-content/uploads/2024/06/Power-Moves-and-Power-Failures.pdf>

O NÁS:

Beyond Fossil Fuels je kampaň sítě občanskoprávních organizací, jejímž cílem je, aby veškerá evropská energie do roku 2035 pocházela z obnovitelných, na fosilních palivech nezávislých zdrojů. Navazuje na kampaň *Europe Beyond Coal* a dále rozvíjí její cíl Evropy bez uhlí v energetice i teplárenství do roku 2030. www.beyondfossilfuels.org

Re-set: platforma pro sociálně-ekologickou transformaci je organizace podporující a rozvíjející iniciativy usilující o nový hospodářský model založený na spolupráci místo konkurence, péči místo vykořisťování a demokratických formách vlastnictví. Podporuje nejen ekologická a sociální hnutí a iniciativy usilující o dobrý život pro všechny.

<https://re-set.cz/>